

פרשת קרח

פרק ט"ז

א. וַיִּקַּח קִנְיָה, בֶּן יִצְחָר בֶּן קָהָת בֶּן לֵוִי, וְדָתָן וְאַבְיָרָם בְּנֵי אֱלִיָּאב וְאוֹן בֶּן פִּלֵּת. בְּנֵי רְאוּבֵן:

ויקח קורח, כתב רש"י "פרשה זו יפה נדרשת במדרש רבי תנחומא", כוונתו שבפרשה זו, דברי המדרש עולים יפה עם הפשט, ולכן בהרבה מקומות בפרשה זו מפרש רש"י בדברי המדרש תנחומא.

ויקח קורח, את מי הוא לקח:

לפי פירוש א' _____ לשם מה _____

לפי פירוש ב' _____ ואיך לקח אותם _____

כיצד תרגם אונקלוס את תיבת "ויקח" _____ האם זה כפירוש א' ברש"י, או כפירוש ב' _____

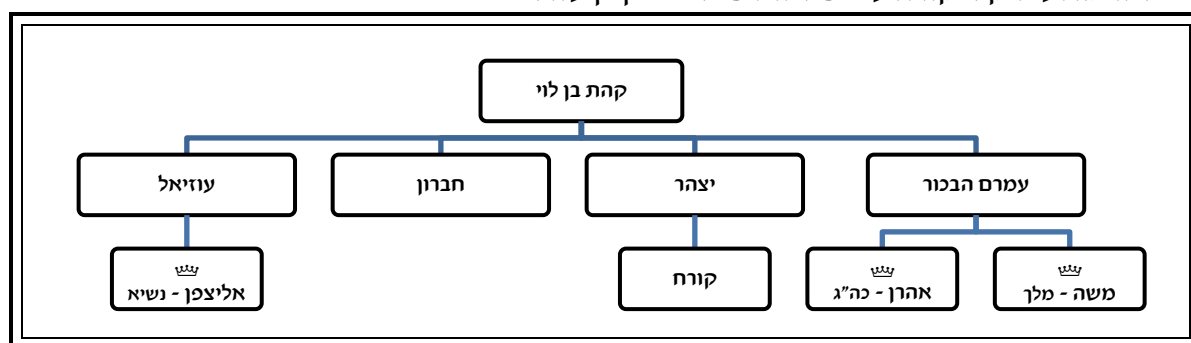
בן יצחור בן קהת בן לוי, מדוע לא המשיך הכתוב לומר "בן יעקב" _____

היכן ביקש זאת _____

ודתן ואבירם, מה גרם להם ולאון בן פלת להשתתף במחלוקת _____

מה ראה קורח לחלוק על משה _____

ביאור מדוע נתקנא קורח על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל

לסיכום, מדוע חשב קורח שהוא ראוי לקבל את הנשיאות _____

ולכן מה עשה _____

ומה הם שאלו את משה _____

ומה השיב להם _____ "התחילו לשחק עלי", באר מה הם אמרו _____

וכוונתם בזה היתה להוכיח, דכמו שמשה בדה מלבו שטלית זו חייבת בציצית, כך בדה את נשיאותו של אליצפן, ולא מפי ה' הוא.

בני ראובן, מי הם בני ראובן המוזכרים בפסוק _____

ב. וַיִּקְרְאוּ לְפָנֵי מֹשֶׁה, וְאֶנְשֵׁי מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמֵאָתָיִם, נָשִׂאִי עֵדָה, קִרְאִי מוֹעֵד, אֲנָשֵׁי שֵׁם:

ג. וַיִּקְרְאוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן, וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב לָכֶם, כִּי כָל הָעֵדָה כָּלָם קְדָשִׁים, וּבְתוֹכָם ה', וּמִדּוּעַ תִּתְנַשָּׂאוּ עַל קְהֹל ה'?

רב לכם, פירוש הרבה לקחתם לעצמכם, מה הם לקחו _____

כולם קדושים, ולכן כולם צריכים להיות שווים, במה כולם קדושים _____

ומדוע תתנשאו, במה התנשאו לפי דברי קורח _____

המשך פרשת קורח פרק ט"ז

ד. וישמע משה, ויפלא על פניו:

ויפלא על פניו, כתב רש"י שנפל על פניו מפני המחלוקת, דהיינו שהיה ירא ודואג מהפורענות שתבא עליהם.

מדוע דאג עכשיו יותר מבעברות הקודמות.

ה. וידבר אל קנח, ואל כל עדתו לאמר, בקר וידע ה' את אשר לו ואת הקדוש, והקריב אליו, ואת אשר יבחר בו, יקריב אליו:

בוקר ויודע, מדוע משה רבינו ביקש לדחות את הקטרת הקטורת עד למחר:

לפי מה שאמר לקורח ועדתו.

לפי האמת.

בוקר וידע ה', פירוש, שהקב"ה יודיע מי ראויים להיות משרתיו

לאיזו עבודה הכוונה: ב"את אשר לו" _____ ב"ואת הקדוש" _____

והקריב אליו, פירוש, שהקב"ה יקרב אותם אליו לעובדו, ורש"י מדייק כן מלשון התרגום.

לפי המדרש אגדה, מדוע אמר להם משה "בוקר ויודע ה'":

שבשניהם נאמרה לשון הבדלה, מה נאמר: בבריאת העולם _____ בכהונה _____

ו. זאת עשו, קחו לכם מחתות, קנח וכל עדתו:

ז. ותנו בהן אש, ושימו עליהן קטרת, לפני ה' מחר, והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש, רב לכם בני לוי:

זאת עשו קחו לכם מחתות, משה השיב לו בזה שלא יתכן שכל ה-250 איש יהיו כהנים גדולים

באר כיצד אמר להם זאת.

ולכן אמר להם משה, שע"י הקטורת יבדקו במי בחר הקב"ה לכהונה גדולה

מדוע בחר משה לבדקם דווקא בעבודת הקטורת.

ומה התרה בהם.

באלו מילים בפסוק כתובה ההתראה.

מחתות, מה הן מחתות.

רב לכם בני לוי, "רב" הוא מלשון 'גדולה', מה הוא הדבר הגדול:

לפי רש"י כאן _____ לפי רש"י בד"ה רב לכם _____

משה התרה בהם שכולם ייאבדו, ורק אחד ינצל

האם מאתים וחמשים איש חשבו שינצלו _____ ומדוע קבלו להקריב _____

אבל בקורח א"א לומר כן, שהרי פיקח היה, אלא חשב שינצל

מדוע חשב כן.

ח. ויאמר משה אל קנח, שמעו נא בני לוי:

ויאמר משה אל קורח, שמעו נא בני לוי, עם מי התחיל משה לדבר _____ ועם מי דיבר בהמשך _____

ומדוע.

ט. תמעט מעם, כי הדידיל אלקי ישראל אתכם מעדת ישראל, להקריב אתכם אליו, לעבד את עבדת משכן ה', ולעמוד לפני העדה

לשירתם:

ולעמוד לפני העדה, לאיזה מתפקידי הלויים הכוונה.

י. ויקרב אתה, ואת כל אחיה בני לוי אתה, ובקשתם גם כהנה:

ויקרב אתה, היינו שהקב"ה קירב את בני לוי, לשירות שהרחיק ממנה אחרים, את מי הוא הרחיק.

יא. לכן, אתה וכל עדתה הנעדים (המתאספים) איתך, הוא אל ה', ואהרן מה הוא, כי (תלזנו) תלזינו עליו:

לכן, דהיינו, מה שאתם חולקים על הכהונה, על מי אתם חולקים.

ומדוע זה לא מחלוקת על משה ואהרן.

המשך פרשת קורח פרק ט"ז

כג. וַיִּדְבֹּר ה' אֶל מֹשֶׁה, לֵאמֹר:

כד. דַּבֵּר אֶל הָעֵדָה לֵאמֹר, הֶעֱלֹו מִסִּבִּיב, לְמִשְׁכַּן קִרְחַ דָּתָן וְאַבִּירָם:

הֶעֱלֹו מִסִּבִּיב לְמִשְׁכַּן קִרְחַ וּגו', הָאֵם הַכּוֹוֹנָה שִׁיעֲלוּ לָשֶׁם, או שִׁיסְתַּלְקוּ מִשָּׁם

כה. וַיָּקָם מֹשֶׁה, וַיֵּלֶךְ אֶל דָּתָן וְאַבִּירָם, וַיִּלְכּוּ אַחֲרָיו זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל:

וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיֵּלֶךְ אֶל דָּתָן וְאַבִּירָם, מִדּוֹעַ הַלֵּךְ אֵלֵיהֶם

והָאֵם הַצִּלִּיחַ בַּהֲלִיכְתּוֹ אֵלֵיהֶם

כו. וַיִּדְבֹּר אֶל הָעֵדָה לֵאמֹר, סוּרוּ נָא מֵעַל אֲהֲלֵי הָאֲנָשִׁים הָרָשָׁעִים הָאֵלֶּה, וְאַל תִּגְעוּ בְּכָל אִשָּׁר לָהֶם, כִּן תִּסָּפּוּ בְּכָל חַטֹּאתֵיכֶם:

כז. וַיֶּעֱלֹו, מֵעַל מִשְׁכַּן קִרְחַ דָּתָן וְאַבִּירָם מִסִּבִּיב, וְדָתָן וְאַבִּירָם יָצְאוּ נֹצְבִים פֶּתַח אֲהֲלֵיהֶם, וּנְשֵׁיהֶם וּבָנֵיהֶם וְטַפָּם:

יָצְאוּ נֹצְבִים, מִהַּ הַמִּשְׁמָעוֹת שֶׁל הַמִּילָה "נֹצְבִים"

בְּשִׁבִּיל מִהַּ יָצְאוּ כֵךְ

וּנְשֵׁיהֶם וּבָנֵיהֶם וְטַפָּם, הַזִּכִּיר "טַפָּם", מִשּׁוּם שֶׁגַּם הֵם נִעְנְשׁוּ אַחֲ"כ בְּבִלְעֵת הָאֲדָמָה

מִהַּ לִּוְמָדִים מִזֶּה

כח. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, בְּזֹאת תִּדְעוּן, כִּי ה' שְׁלָחְנִי, לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה, כִּי לֹא מִלִּבִּי:

לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה, לֵאלֹו מַעֲשִׂים הַכּוֹוֹנָה

כט. אִם כְּמוֹת כָּל הָאָדָם יִמְתֹּן אֵלֶּה, וּפָקַדְתָּ כָּל הָאָדָם יִפְקַד עֲלֵיהֶם, לֹא ה' שְׁלָחְנִי:

ל. וְאִם בְּרִיאָה יִבְרָא ה', וּפָצְתָהּ הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ, וּבָלְעָה אֹתָם וְאֶת כָּל אִשָּׁר לָהֶם, וַיִּרְדּוּ חַיִּים שְׂאֵלָה, וַיִּדְעָתֶם כִּי נִאֲצוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה

אֶת ה':

וְאִם בְּרִיאָה יִבְרָא ה', פִּירוּשׁ, שֶׁהוּא יַעֲשֶׂה בְּרִיאָה חֲדָשָׁה, לַהֲמִית אָדָם בְּאוֹפֶן שֶׁמַּעֲוֹלָם לֹא הִמִּית

מִהַּ הִיא הַבְּרִיאָה

וְכִיצַד יִתְבָּרַר הָאֵם מִשָּׁה: עֲשֶׂה מִדַּעְתּוֹ עֲשֶׂה הַכֹּל מִפִּי הַגְּבוּרָה

וּרְבוּתֵינוּ בְּאוֹ לִפְרֹשׁ אֶת כָּפַל הַלִּשׁוֹן "בְּרִיאָה יִבְרָא", דֹּהִיָּה לוֹ לִכְתּוּב "וְאִם יִבְרָא ה' וּפָצְתָהּ"

לִפִּי דְבָרֵיהֶם, כִּיצַד מִתְפָּרֵשׁ "וְאִם בְּרִיאָה" "יִבְרָא ה'"

לא. וַיְהִי כְּכֹלְתּוֹ, לִדְבַר אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וּתְפַקֵּעַ הָאֲדָמָה אִשָּׁר תַּחְתֵּיהֶם:

לב. וּתִפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ, וּתְבַלַּע אֹתָם וְאֶת בְּתֵיהֶם, וְאֶת כָּל הָאָדָם אִשָּׁר לָקְרַח, וְאֶת כָּל הָרִכּוּשׁ:

לג. וַיִּרְדּוּ, הֵם וְכָל אִשָּׁר לָהֶם חַיִּים שְׂאֵלָה, וְתִכַּס עֲלֵיהֶם הָאָרֶץ, וַיִּאֲבֹדוּ מִתּוֹךְ הַקֶּהֱל:

לד. וְכָל יִשְׂרָאֵל אִשָּׁר סָבִיב־תֵּיהֶם, נָסוּ לָקָלָם, כִּי אָמְרוּ כִּן תִּבְלַעֵנוּ הָאָרֶץ:

נָסוּ לָקוֹלָם, אֵין לִפְרֹשׁ "לָקוֹלָם", אֵל הַקּוֹל, אֵלֹא מִהַּ הַפִּירוּשׁ

לה. וְאִשׁ יָצְאָה מֵאֵת ה', וּתְאָכַל אֶת הַחֲמִשִּׁים וּמֵאֵתִים אִישׁ, מִקְרִיבֵי הַקֶּטֶרֶת: (ס)

פרק י"ז

א. וַיִּדְבֹּר ה' אֶל מֹשֶׁה, לֵאמֹר:

ב. אָמַר אֶל אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן, וְגַם אֶת הַמִּזְבֵּחַת מִבֵּין הַשְּׂרָפָה, וְאֶת הָאֵשׁ זֶרֶה הִלָּאָה, כִּי קִדְּשׁוּ:

וְאֶת הָאֵשׁ, אִיזָה אֵשׁ

זֶרֶה הִלָּאָה, הָאֵם זֶה צִוּוּ שִׁישְׁלִיךְ הָאֵשׁ לְמִקּוֹם מְסוּיָם אֵלֹא מִהַּ הַכּוֹוֹנָה

כִּי קִדְּשׁוּ, מִהַּ נִהְיָה קְדוֹשׁ וְכַתֵּב רַש"י ש"אִסּוּרִין בִּהֲנָאָה", מִדּוֹעַ

המשך פרשת קורח פרק ט"ז

ג. והאומנים יקחו את מחתות החטאים האלה בנפשם, ועשו (ויעשו) אתם רקועי פחים צפוי למזבח, כי הקריבם לפני ה' ויקדשו, ויהיו לאות לבני ישראל:

החטאים האלה בנפשותם, פירוש, שחטאו בזה שגרמו לנפשם מיתה, כיצד גרמו _____
 רקועי פחים, פרש _____
 צפוי למזבח, לאיזה מזבח _____
 ויהיו לאות, פירוש, לזכרון, מה הם יזכירו _____

ד. וינח אלעזר הכהן, את מחתות הנחשת, אשר הקריבו השורפים, וירקעום (ורדדום עד שנעשו דקים), ועשו אותם צפוי למזבח:
 ה. זכרון לבני ישראל, למען אשר לא יקרב איש זר, אשר לא מצרע אהרן הוא, להקטיר קטרת לפני ה', ולא יהיה כקרח ובעדתו, כאשר דבר ה' ביד משה, לו: (פ)
 ולא יהיה כקורח, רש"י פירש שאין כאן ציווי, אלא כוונת הפסוק, שהמחנות יהיו לזכרון וזה כדי שלא יהיה כקורח ובעדתו.
 כאשר דבר ה' ביד משה לו, מה הפירוש "לו" _____
 "כאשר דיבר ה' ביד משה לו"

	על מי דיבר	ומה דיבר עליו
לפי פשוטו		
לפי מדרשו		חומר העושה של החולקים על הכהונה

כתוב "ביד משה", ולא 'אל משה', מה זה מרמז _____
 ו. וילנו כל עדת בני ישראל ממחרת, על משה ועל אהרן לאמר, אתם המתם את עם ה':
 ז. ויהי בהקדש העדה על משה ועל אהרן, ויפנו אל אהל מועד והנה כסהו הענן, וירא כבוד ה':
 ח. ויבא משה ואהרן, אל פני אהל מועד: (ס)
 ט. וידבר ה' אל משה, לאמר: 'הרמוז (תסתלקו) מתוך העדה הזאת, ואכלה אתם כרענ. ויפלו על פניהם:
 יא. ויאמר משה אל אהרן, קח את המחטה ותן עליה אש מעל המזבח, ושים קטרת, והולך מהרה אל העדה וכפר עליהם, כי יצא הקצף מלפני ה', החל הנגף:
 יב. וינח אהרן כאשר דבר משה, וירץ אל תוך הקהל, והנה החל הנגף בעם, ויתן את הקטרת, וכפר על העם:
 יג. ויעמד בין המתים ובין החיים, ותעצר המגפה:
 יד. ויהיו המתים במגפה, ארבעה עשר אלף, ושבע מאות, מלבד המתים על דבר קרח:
 טו. וישב אהרן אל משה, אל פתח אהל מועד, והמגפה נעצרה: (פ)
 וכפר עליהם, מנין ידע משה שהקטרת עוצרת המגפה _____
 ויעמוד בין המתים וגו', כתב רש"י "אחז (אהרן) את המלאך והעמידו על כרחו", כיצד העמידו _____

הדין ודברים שהיה בין אהרן הכהן למלאך

	מה אמר המלאך	מה השיב לו אהרן
בתחילה		
אח"כ		

וכיצד נודע שאכן משה אמר מפי הגבורה _____
 לפי פירוש ב' ברש"י, מדוע צוה הקב"ה לעצור מגפה זו בקטרת _____

המשך פרשת קורח פרק י"ז

אות המטות:

טז. וַיִּדְבֹּר ה' אֶל מֹשֶׁה, לֵאמֹר:

יז. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְקַח מֵאֵתָם, מִטָּה מִטָּה לְבֵית אָב (לכל שבט), מֵאֵת כָּל נְשִׂאֵיהֶם לְבֵית אֲבֹתָם, שְׁנַיִם עֶשֶׂר מִטּוֹת, אִישׁ אֶת שְׁמוֹ תִּכְתֹּב עַל מִטָּהוּ:

יח. וְאֵת שֵׁם אֶהֱרֹן, תִּכְתֹּב עַל מִטָּה לְוִי, כִּי מִטָּה אֶחָד, לְרֹאשׁ בֵּית אֲבֹתָם:

כי מטה אחד, מדוע הוצרך לומר שדי במטה אחד לשבט לוי
ומדוע באמת היה די במטה אחד

יט. וְהִנַּחְתָּם בְּאֹהֶל מוֹעֵד, לִפְנֵי הָעֵדוּת אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה לָכֶם שָׁמָּה:

כ. וְהִיָּה, הָאִישׁ אֲשֶׁר אֲבָחַר בּוֹ, מִטָּהוּ יִפְרָח, וְהִשְׁכַּתִּי מֵעָלָי אֶת תְּלֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הֵם מֵלִינִם עָלֵיכֶם:

והשיכותי, הוא לשון 'רגיעה', היכן עוד מצאנו לשון זה, א. ב.

כא. וַיִּדְבֹּר מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (את האמור בפסוק י"ז), וַיִּתְּנוּ אֵלָיו כָּל נְשִׂאֵיהֶם, מִטָּה לְנִשְׂיָא אֶחָד מִטָּה לְנִשְׂיָא אֶחָד לְבֵית אֲבֹתָם, שְׁנַיִם עֶשֶׂר מִטּוֹת, וּמִטָּה אֶהֱרֹן בְּתוֹךְ מִטּוֹתָם:

בתוך מטותם, מה הפירוש "בתוך מטותם"
ומדוע הניחו דווקא באמצע

כב. וַיִּנַּח מֹשֶׁה אֶת הַמִּטּוֹת לִפְנֵי ה', בְּאֹהֶל הָעֵדוּת:

כג. וַיְהִי מִמִּחֲרָתָהּ, וַיָּבֵא מֹשֶׁה אֶל אֹהֶל הָעֵדוּת, וְהִנֵּה פָּרַח מִטָּה אֶהֱרֹן לְבֵית לְוִי, וַיֵּצֵא פָּרַח, וַיֵּצֵא צִיִּן, וַיִּגְמַל שְׁקָדִים:

שלבי גידול הפרי

שלב א'	מה קורה בשלב זה	כיצד נקרא בפסוק
שלב ב'	חֲסִי, הִפְרָח נֹפֵל, וְנִרְאָה תְּחִלַּת הִפְרִי	
שלב ג'	נִמְצָא זֵיטָא	

מדוע צמחו דווקא שקדים

כד. וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת כָּל הַמִּטּוֹת מִלִּפְנֵי ה', אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מִטָּהוּ: (פ)

כה. וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה, הָשֵׁב אֶת מִטָּה אֶהֱרֹן לִפְנֵי הָעֵדוּת, לְמִשְׁמַרְתָּ לְאוֹת לְבְנֵי מִרִי, וְתִכָּל תְּלֹנוֹתָם מֵעָלָי, וְלֹא יָמוּתוּ:

למשמרת לאות, פירוש, שפריחת מטה אהרן תהיה לסימן, למה זה יהיה סימן
ותכל תלונותם, פירוש, שע"י השבת המטה לפני העדות תכלה תלונותם, (ע"פ מזרחי).

כו. וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה, כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֹתוֹ, בֶּן עֶשְׂרֵה: (פ)

כז. וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל, אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, הֵן גִּוְעֵנוּ אֲבָדְנוּ, בָּלָנוּ אֲבָדְנוּ:

כח. כָּל הַקָּרֵב הַקָּרֵב אֶל מִשְׁכַּן ה', יָמוּת, הֵאֵם תִּמְנֶנּוּ לְגֹזַע: (ס)

כל הקרב הקרב וגו', באר טענתם
האם תמנו לגזע, פרש

המשך פרשת קורח

פרק י"ח

תשובה לבני ישראל, על טענתם "כל הקרב הקרב אל משכן ה' ימות"

א. ויאמר ה' אל אהרן, אתה ובניך ובית אביך אתה, תשאו את עון המקדש, ואתה ובניך אתה, תשאו את עון פהנתכם:

ב. וגם את אחיה מטה לוי שבט אביה הקרב אתה, וילוו עליך וישרתוה, ואתה ובניך אתה תשרתו לפני אהל העדת:

וַיֹּאמֶר ה' אֶל אֶהֱרֹן, עִם מִי דִיבֵר ה' _____

ומה אמר לו שיזהיר את אהרן _____

אתה ובניך ובית אביך, למי מבית אביו הכוונה _____

תשאו את עון המקדש, היינו שהוזהרו למנוע מזרים להתקרב לכלי המקדש, ואם לא ימנעו זאת, ייענשו

כיצד עליהם למנוע זאת _____

סיכום תפקידי הכהנים והלויים שנאמרו בפסוקים אלו

מי הם	מה מוטל עליהם (כתוב בלשון הפסוק)	באר מה הוזהרו
הכהנים וזני קהת	"תשא את עון המקדש"	תהיה את הרים, שלא להתקרב לכלי המקדש המסורים בידם, דהיינו: האוהן, השלחן וכלי הקודש
הכהנים	"תשא את עון כהונתכם"	תהיה את הלויים, שלא יעזו לעזובה המסורה רק לכך
זני לוי וזני מררי	"וילוו עליך"	יטהירו את הרים, מליקוד אליהם לעזבתם
	"וישרתו"	גשמיות השמים, אלמנות מהם שגדלו ואמרכלן

ג. ושמרו הלויים משמרתך, ומשמרת כל האהל, אך אל כלי הקדש ואל המזבח לא יקרבו, ולא ימותו גם הם, גם אתם:

ד. וילוו עליך הלויים, ושמרו את משמרת אהל מועד, לכל עבדת האהל, וזר לא יקרב אליכם:

וְזֶרֶק לֹא יִקְרַב אֲלֵיכֶם, לְמִי נֹאמְרָה אֲזַהֲרָה זֶה _____

ומה הוזהרו בזה _____

ה. ושמרתם, את משמרת הקדש, ואת משמרת המזבח, ולא יהיה עוד קצף על בני ישראל:

וְלֹא יִהְיֶה עוֹד קֶצֶף, "עוד", משמע שכבר היה קצף, מתי זה היה _____

ו. ואני, הנה לקחתי את אחיכם הלויים, מתוך בני ישראל, לכם מתנה נתנים לה', כדי לעבד את עבדת אהל מועד:

לכם מתנה נתונים, האם הכהנים יכולים להעביד את הלויים בעבודות חולין שלהם _____

ומנלן _____ אלא למה הלויים נתונים _____

"אמרכלן" הם למעלה מן הגזברים, ולשון "אמרכל", אמר על כל, ובערבי קורים לגדול אמיר, (רע"ב מסכת שקלים פ"ה מ"ב).

ז. ואתה ובניך אתה, תשמרו את פהנתכם, לכל דבר המזבח ולמבית לפרכת ועבדתם, עבדת מתנה אתן את פהנתכם, והזר הקרב

יומת: (פ)

עבודת מתנה, באר _____

המשך פרשת קורח פרק י"ח

פרשת מתנות כהונה:

ח. וַיִּדְבֹר ה' אֶל אֶהֱרֹן. וַאֲנִי הִנֵּה נִתְּתִי לָךְ אֶת מִשְׁמַרְתַּת תְּרוּמֹתַי. לְכָל קֹדֶשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לָךְ נִתְּתִים לְמִשְׁחָה וּלְבִנְיָה. לְחֶק עוֹלָם:

ואני הנה נתתי לך, רש"י כתב, שמלשון הפסוק משמע שהוא נתן לו את מתנות כהונה בשמחה

מאיזו מילה משמע כן

בהמשך מביא רש"י משל, כדי לבאר את סמיכות מעשה קורח לפרשת מתנות כהונה

מה המשל

ומה הנמשל

משמרת תרומותי, אין הכוונה שיהיו שומרים אותם מן הזרים שלא יאכלו אותה, (כמו החיוב שמירה של אהל מועד)

אלא מה הכוונה

למשחה, מה הפירוש

"לגדולה" היינו חשיבות, וכדאמר רב חסדא (חולין קלב). מתנות כהונה אינן נאכלות אלא צלי בחרדל, כדרך שהמלכים אוכלים.

ט. זֶה יִהְיֶה לָךְ (לאהרן) מִקֹּדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים מִן הָאֵשׁ. כָּל קֶרְבָּנְךָ, לְכָל מִנְחָתְךָ, וּלְכָל חֲטָאתְךָ, וּלְכָל אֲשָׁמְךָ אֲשֶׁר יִשִּׁיבוּ לִי. קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁים

לָךְ הוּא וּלְבִנְיָה:

מן האש, מה מלמדנו בזה

מתנות הכהונה הכתובים בפסוק זה

ה.	ד.	ג.	ב.	א.	
					כתוב לשון הפסוק
					איזו ממתנות כהונה כתוב כאן

י. בְּקֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים (בעזרה) תֹּאכְלֶנּוּ, כָּל זָכָר יֹאכֹל אוֹתוֹ, קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָךְ:

בקדש הקדשים תאכלנו וגו', אלו דינים נאמרו כאן בעניין אכילת קדשי קדשים

א. _____ ב. _____

יא. וְזֶה לָךְ תְּרוּמַת מִתְּנֶם, לְכָל תְּנוּפֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לָךְ נִתְּתִים, וּלְבִנְיָה וּלְכַנְתִּיָּה אֶתָּה לְחֶק עוֹלָם. כָּל טָהוֹר בְּבִיתָה יֹאכֹל אוֹתוֹ:

תרומת מתנם לכל תנופות, לאלו קרבנות הכוונה

כיצד מוכח כן מהפסוק

המתנות שהכהן מקבל מקרבנות אלו, הם: מג' הקרבנות - חזה ושוק. בתודה - נוסף ד' מיני חלות. באיל נזיר - נוסף חלה אחת ורקיק אחד, וזרוע בשלה.

כל טהור, את מי זה בא למעט מאכילת קדשים

ואת מי מרבים ממילת "כל"

יב. כָּל חֶלֶב (חלק המובחר) יִצְהָר, וְכָל חֶלֶב תִּירוֹשׁ וְדָגָן, רִאשִׁיתָם אֲשֶׁר יִתְּנוּ לָהּ, לָךְ נִתְּתִים:

ראשיתם, לאיזו ממתנות כהונה הכוונה

יג. בַּפִּזְרִי כָּל אֲשֶׁר בְּאַרְצָם, אֲשֶׁר יִבְיִאוּ לָהּ לָךְ יִהְיֶה, כָּל טָהוֹר בְּבִיתָה יֹאכְלֶנּוּ:

יד. כָּל חֶרֶם בְּיִשְׂרָאֵל, לָךְ יִהְיֶה: "חרם" זה האומר 'הרי זה חרם', והוא ממתנות כהונה.

מכאן עד פסוק י"ט מדבר על מתנות כהונה הנוהגים בבכור.

טו. כָּל פֶּטֶר רָחֵם לְכָל בִּשּׁוֹר, אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לָהּ בְּאֶדָם וּבְבִהֶמָּה יִהְיֶה לָךְ, ועכשיו מפרט ג' מיני בכורות ודיניהם, אך פדה תפדה את בכור

האדם, ואת בכור הביהמה הטמאה (פטר חמור), תפדה:

טז. וּפְדוּיָו מִבֶּן חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה, בְּעֶרְכָּהּ כֶּסֶף חֲמִשָּׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, עֶשְׂרִים גֶּרָה הוּא:

יז. אֶךְ בְּכֹר שׁוֹר, או בְּכֹר פֶּשֶׁב, או בְּכֹר עֶז, לֹא תִפְדֶּה קֹדֶשׁ הֵם, אֶת דָּמָם תִּזְרֹק עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְאֶת חֲלָבָם תִּקְטִיר, אִשָּׁה לָרִיחַ נִיחַח לָהּ:

המשך פרשת קורח פרק י"ח

סיכום ג' סוגי בכור שנזכרו בפסוק

כתוב בלשון הפסוק מה דינו	מה הבעלים עושה איתו	ומה עושה הכהן עם המתנה
בכור אדם		המלות חל'ין ז'יד כהן
בכור בהמה טמאה		השה חל'ין ז'יד כהן
בכור בהמה טהורה	נחת לכהן	

יח. ובשרם יהיה לך, כחזה התנופה, וכשוק הימין לך יהיה:

ובשרם יהיה לך כחזה התנופה וכשוק הימין לך יהיה, התורה השוותה בזה את דין הבכור, לדין חזה ושוק

"ובשרם יהיה לך כחזה התנופה וכשוק הימין", לאיזה חזה ושוק הוקש

לכמה זמן נאכל	האם בכור הוקש לו לענין זמן האכילה	ומנלן
שלמים		רש"י ד"ה כחזה התנופה
תודה		רש"י ד"ה לך יהיה

יט. כל תרומות הקדשים, אשר ירימו בני ישראל לה', נתתי לך ולבנך ולבנתך אתה לך עולם. ברית מלח עולם הוא לפני ה', לך ולצרכיך אתה:

כל תרומות הקדשים, כתב רש"י "פרשה זו כללה בתחילה, כללה בסוף, ופירט באמצע".

דהיינו שהתורה כתבה את מתנות כהונה באופן כללי לעיל בפסוק ח' ("לך קדשי בני ישראל"), ואח"כ פירטה את כל המתנות, וחזרה וכללה אותם כאן ("כל תרומת הקדשים"), מדוע חזרה וכללה

ברית מלח עולם, מדוע הקב"ה כרת את הברית עם אהרן דווקא במלח
ברית מלח, במה השוותה התורה את הברית על מתנות כהונה, ל"ברית מלח"

כ. ויאמר ה' אל אהרן, בארצם לא תנחל, וחלק לא יהיה לך בתוכם, אני חלקך ונחלתך, בתוך בני ישראל: (ט)

וחלק לא יהיה לך בתוכם, מאחר שכבר כתוב "בארצם לא תנחל", מה בא "וחלק לא יהיה לך בתוכם" להוסיף
דיני מעשר ראשון ותרומת מעשר:

כא. ולבני לוי, הנה נתתי כל מעשר (מעשר ראשון) בישראל לנחלה, חלקך (תמורת) עבדתם אשר הם עבדים, את עבדת אהל מועד:

כב. וע"י עבודת הלויים, ולא יקרבו עוד בני ישראל אל אהל מועד, לשאת חטא למות:

כג. ועבד הלוי הוא, את עבדת אהל מועד, והם ישאו עונם, חקת עולם לדורותיכם, ובתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה:

והם ישאו עונם, מי ישאו את עונם של מי ומדוע

כד. כי את מעשר בני ישראל, אשר ירימו לה' תרומה, נתתי ללויים לנחלה, על כן אמרתי להם, בתוך בני ישראל, לא ינחלו נחלה: (פ)

אשר ירימו לה' תרומה, האם מדובר כאן על תרומה, או על מעשר

ומדוע קוראו הכתוב "תרומה"

המשך פרשת קורח פרק י"ח

כה. וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה, לֵאמֹר:

כו. וְאַל הָלוּיִם תִּדְבֹר וְאַמְרֹת אֲלֶהֶם, כִּי תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַמַּעֲשֵׂר, אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם מֵאֵתָם בְּנַחֲלֹתְכֶם, וְהִרְמֹתֶם מִמֶּנּוּ תְרוּמַת ה', מַעֲשֵׂר מִן הַמַּעֲשֵׂר (עשירית מן המעשר ראשון):

כז. וְנִחְשֹׁב לָכֶם תְּרוּמַתְכֶם, כְּדָגֵן מִן הַגֶּרֶן, וְכַמְלָאָה מִן הַיָּקֵב:

ונחשב לכם תרומתכם כדגן מן הגורן, בא לומר שתרומת מעשר, דינו כתרומה גדולה

הדינים שיש לו כתרומה: מי אסורים לאוכלו, א. _____ ב. _____

ומה דין האוכלו, במזיד _____ בשוגג _____

כדגן מן הגורן, היינו תרומה, שנקראת ראשית דגן מן הגורן, כדכתיב "ראשית דגנך" והיינו תרומה.

ביאור, "וכמלאה מן היקב"

כיצד זה מרומז	לאיזו תרומה הכוונה	
		"וכמלאה מן היקב"
		"וכמלאה מן היקב"

כח. כֵּן תְּרִימוּ גַם אַתֶּם תְּרוּמַת ה' מִכָּל מַעֲשֵׂרְתֵיכֶם, אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְנָתַתֶּם מִמֶּנּוּ אֶת תְּרוּמַת ה', לְאַהֲרֹן כֹּהֵן:

כן תרימו גם אתם, הלוויים הושוו כאן לישראל, ששניהם מפרישים תרומה מנחלתם

ממה מפריש: ישראל _____ לוי _____

כט. מִכָּל מִתְּנֵיתֵיכֶם, תְּרִימוּ אֶת כָּל תְּרוּמַת ה', מִכָּל חֶלְבֹו, אֶת מִקְדָּשׁוֹ מִמֶּנּוּ:

מכל מתנותיכם תרימו את כל תרומת ה', הפסוק מדבר בתרומה גדולה, ונתחדש שלפעמים הלוי מפריש תרומה גדולה מן

המעשר, באיזה מקרה _____

באופן זה, מה הם סדר ההפרשות שצריך הלוי לעשות _____

ל. וְאַמְרֹת אֲלֶהֶם, בְּהִרְיָמְכֶם אֶת חֶלְבֹו מִמֶּנּוּ, וְנִחְשֹׁב לָלֹוִיִּם, כְּתִבּוּאָת גֶּרֶן וְכְתִבּוּאָת יָקֵב:

כתב רש"י: בהרימכם את חלבו ממונו, לאחר שתרימו תרומת מעשר ממונו, ונחשב המותר ללוויים, חולין גמורין, כתבואת גורן לישראל.

איזה דין נאמר כאן _____

מדוע הייתי חושב שהמותר אינו כחולין _____

לא. וְאַכְלֹתֶם אֹתוֹ בְּכָל מְקוֹם, אַתֶּם וּבְיִתְכֶם, כִּי שֹׂכֵר הוּא לָכֶם, חֶלֶף עֲבֹדְתְכֶם בְּאַחֵל מוֹעֵד:

בכל מקום, כתב רש"י, "אפילו בבית הקברות", מה הותר לו לעשות עם זה בבית הקברות _____

לב. וְלֹא תִשְׂאוּ עָלָיו חֲטָא, בְּהִרְיָמְכֶם אֶת חֶלְבֹו מִמֶּנּוּ, וְאַתָּה קָדְשִׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, לֹא תַחֲלָצוּ וְלֹא תָמוּתוּ: (פפפ)

ולא תשאו עליו חטא, מתי כן ישאו עליו חטא _____

לֹא תַחֲלָצוּ וְלֹא תָמוּתוּ, שמה העונש של המחלל תרומה _____

המשך פרשת קורח

שאלות סיכום (מתנות כהונה ולוייה):

סיכום המתנות שנאמרו בפרשתנו:

פסוק	לשון הפסוק	לאיזו מתנה הכוונה	שאלות	
ט'	"כל קרבנם"		האם הם קדשי קדשים, או קדשים קלים	
ט'	"לכל מנחתם"			
ט'	"לכל חטאתם"			
ט'	"ולכל אשמם"			
ט.	"אשר ישיבו לי"		***	***
יא.	"תרומת מתנם לכל תנופות בני ישראל"		מנלן שמדובר בקרבנות אלו	
יב.	"כל חלב וגו' ראשיתם אשר יתנו לה' לך נתתים"		מאלו מינים צריך להפריש (מדאורייתא)	
יג.	"בכורי כל אשר בארצם אשר יביאו לה' לך יהיו"		למי מותר לאוכלם	
יד.	"כל חרם בישראל לך יהיה"	כל מה שאדם מחרים לה'	***	***
טו.	"אך פדה תפדה את בכור האדם"		מאיזה גיל, ובמה פודים אותו	
טו.	"ואת בכור הבהמה הטמאה תפדה"		במה פודים אותו	"ופסר חמור תפדה גשה ואין לה תפדה ולרפת"
יז.	"אך בכור שור וגו'"		מה הכהן עושה עמו	
כא.	"הנה נתתי כל מעשר בישראל לנחלה"		למי נותנים אותו וכמה נותנים	
כח.	"ונתתם ממנו תרומת ה' לאהרן הכהן"		מי נותנו למי וכמה נותנים	

סיכום דיני הקרבנות שנאמרו בפרשתנו:

	למי הם נאכלים	ומניין	היכן הם נאכלים	ומניין	לכמה זמן הם נאכלים
קדשי קדשים זבחי שלמי צבור, מנחות, חטאות, אשמות					
קדשים קלים תודה, שלמים איל נזיר, בכור			בכל ירושלים	דגל חטאת כתר "ואכלתם אותה במקום קדוש", אין שלמים במקום קדוש. אלא במקום סהור	שלמים ובכור תודה ואיל נזיר

המשך פרשת קורח

סיכום המצוות בפרשת קורח ע"פ ספר החינוך

מנין המצווה	מצוות	המצוה	כתוב את לשון הפסוק
שפח	עשה	מצות שמירת המקדש	פרק י"ח פסוק ג'
שפט	לא תעשה	שלא יתעסקו הכהנים בעבודת הלויים ולא הלויים בעבודת הכהנים	שם
שצ	לא תעשה	שלא יעבוד זר במקדש	שם פסוק ד'
שצא	לא תעשה	שלא לבטל שמירת המקדש	שם פסוק ה'
שצב	עשה	מצות פדיון בכור אדם	שם פסוק ט"ו
שצג	לא תעשה	שלא לפדות בכור בהמה טהורה	שם פסוק י"ז
שצד	עשה	מצות עבודת הלויים במקדש	שם פסוק כ"ג
שצה	עשה	מצות מעשר ראשון	שם פסוק כ"ד
שצו	עשה	מצות הלויים לתת מעשר מן המעשר	שם פסוק כ"ו